

ת"פ 26896/07/16 - מדינת ישראל נגד עדן בן שושן

בית משפט השלום בירושלים

28 יוני 2017

ת"פ 26896-07-16 מדינת ישראל נ' בן שושן

ת"פ 50622-06-16 מדינת ישראל נ' בן שושן

בפני כב' השופט יצחק שמעוני

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ענף תביעות
משטרת ישראל

המאשימה

נגד

עדן בן שושן
ע"י ב"כ עו"ד בן מעוז

הנאשם

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם, תושב ירושלים יליד 1992, הורשע על פי הודאתו בעבירות של תיווך לאספקת סמים מסוכנים, בשלוש עבירות של סחר בסם מסוכן לפי סעיפים 14, 13 + 19א לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש תשל"ג-1973), וכן עבירה של תקיפה הגורמת לחבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

הודאתו של הנאשם ניתנה במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים בדיון מיום 5.3.2017, בו סוכם כי כתב האישום יתוקן והנאשם ישלח לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר וכן לממונה על עבודות שירות. לעניין העונש הוסכם כי המאשימה תגביל עצמה ל-16 חודשי מאסר בפועל וכן מאסר על תנאי, וההגנה תהא חופשית בטיעוניה.

2. מכתב האישום המתוקן בת.פ. 26896-07-16 הכולל ארבעה אישומים עולה כדלקמן:

אישום מס' 1 - בתאריך 7.12.15 בשכונת גילה בירושלים, מכר הנאשם לשוטר סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 8.42 גרם. ביום 3.12.15, התקשר השוטר לדורון צדוק ושאל אם יוכל למכור לו 15 עד 20 גרם "ירוק". דורון השיב בחיוב, השניים הסכימו לשוחח שוב וסוכם כי המחיר הוא 100 ₪ לגרם. ביום ביצוע העסקה, לאחר שיחות ותיאומים, דורון הודיע לסוכן כי הוא יכול להגיע אליו והשוטר הגיע למקום ודורון מסר לו את הסם. בתמורה

הוציא השוטר סך של 500 ₪ ומסרם לדורון. השוטר נסע לשכונת גילה, לאחר הכוונה של דורון, המתין ליד המתנ"ס שם פגש בנאשם, ומסר לו 1,000 ₪.

בגין כך הורשע הנאשם בעבירה של תיווך לסחר בסם מסוכן.

אישום מס' 2 - בתאריך 3.2.16 בשכונת גילה באיזור המתנ"ס בירושלים, מכר הנאשם לשוטר סם מסוג חשיש במשקל 18.27 גרם. ביום 1.2.16 התקשר השוטר לנאשם והשניים קבעו להתאמן יחדיו בחדר כושר בגילה. במהלך השיחה ביקש השוטר מהנאשם "ירקות" - סם מסוג קנבוס והנאשם השיב כי יבדוק ושיחתם הסתיימה. ביום 2.2.16 השוטר והנאשם נפגשו בחדר הכושר, ובמהלך האימון הנאשם מסר לשוטר כי ברשותו הסם וישוחח עימו למחרת. ואכן, ביום המתואם התקשר השוטר לנאשם וזה מסר לו 21 גרם חשיש תמורת סך של 1,200 ₪.

אישום מס' 3 - ביום 11.2.16 בשכונת גילה מכר הנאשם לשוטר סם מסוג חשיש במשקל 11.18 גרם. ביום 9.2.16, התקשר השוטר לנאשם וביקש לקנות "סולית חשיש", הנאשם אמר כי יבדוק ויתקשר אליו. ביום 10.2.16, התקשר הנאשם לשוטר ומסר כי ברשותו רבע סולית חשיש ובאפשרותו למכור אותה לו. השניים קבעו להיפגש בשעות הערב, וביום 11.2.16, לאחר תיאום טלפוני, נפגשו השניים והנאשם מסר לשוטר את הסם מחולק לשתי חתיכות תמורת 900 ₪.

אישום מס' 4 - ביום 2.11.15, בשכונת גילה, מכר הנאשם לשוטר סם מסוג חשיש במשקל 1.82 גרם. בשעות הצהריים התקשר השוטר לנאשם וביקש לקנות סמים. הנאשם השיב כי הוא בעבודה, וסוכם כי השניים יפגשו בשעות הערב. בהמשך התקשר הנאשם לשוטר ומכר לו סם תמורת 200 ₪.

בהתאם להסדר הטיעון, צירף הנאשם את ת.פ. 50622-06-16 ובו הורשע בעבירה של תקיפה הגורמת לחבלה של ממש.

על פי אישום זה, ביום 14.4.16 בקניון לב תלפיות, תקף הנאשם את המתלונן דוד חפצדי וגרם לו חבלה של ממש, בעקבות ויכוח בין השניים. בשלב מסוים רץ אחיו של המתלונן לעבר הנאשם, תפס אותו בידיו והדף אותו בגופו. הנאשם הלך מספר מטרים אחורה, נטל משקולת במטרה לתקוף את אחיו של המתלונן, אשר הבחין במעשי הנאשם וניגש אליו במטרה למנוע ממנו להכות את אחיו. הנאשם היכה באמצעות המשקולת בראשו של המתלונן וברח מהמקום. כתוצאה מכך נגרמה נפוחות במצחו של המתלונן.

3. תסקיר שירות המבחן וחוות דעת הממונה

שירות המבחן בתסקירו מיום 12.6.17, מגולל באריכות את מסכת חייו הקשה של הנאשם, רווק בן 25 שנה, המתגורר עם הוריו בירושלים ועובד כמאמן בחדר כושר.

הנאשם תיאר בפני קצינת המבחן תפקוד תקין של משפחתו וקשר טוב עם הוריו. הוא שלל קשיים במשפחתו, מלבד קשיים כלכליים שבעטיים נאלצה משפחתו לעבור דירה מספר פעמים. הנאשם עבר תהליך שיקום ממושך במסגרת היחידה, זאת על רקע התמכרותו בעבר וכיום הוא מנהל אורח חיים תקין. הנאשם סיים 12 שנות לימוד במסגרת הגמנסיה העברית בירושלים, והשלים תעודת בגרות מלאה. הוא תיאר השתלבות חברתית ולימודית

טובה, מסר כי אובחן כסובל מקשיי קשב וריכוז, והומלץ על טיפול בריטלין, אולם הוא לא נטל תרופה זו. בגיל המתאים, הנאשם התגייס לצה"ל ליחידה קרבית, אך חודשיים וחצי לאחר גיוסו שוחרר על רקע קשיי הסתגלות. לאחר שחרורו מצה"ל, השתתף הנאשם בקורס מדריכי כושר במכון וינגיט והציג תעודות על כך. עם סיום הקורס התחיל לעבוד כמאמן כושר במינהל קהילתי בגילה ועבד מספר שנים באופן קבוע עד למעצרו. במקביל, עבד באופן מזדמן בחדרי כושר אחרים, והציג המלצות מאחראי כושר במינהל הקהילתי, אליו אתייחס בהמשך.

לחובתו של הנאשם, הרשעה קודמת בגין עבירת גידול סמים משנת 2015, בגינה הוטל עליו מאסר על תנאי למשך חודשיים וקנס כספי.

באשר לעבירת התקיפה, הנאשם הביע חרטה מלאה על מעשיו, ותיאר כי הוא חש מושפל לאחר שהותקף על ידי אחיו של המתלונן, ועל כן פעל באופן אימפולסיבי.

הוא ביטא הכרה לכך שתגובתו לא פרופורציונאלית ולא היתה נדרשת לשם הגנה עצמית והכיר בפגיעה האפשרית שהיתה יכולה להיגרם ממעשיו. מאידך, התקשה לבטא אמפטיה כלפי המתלונן וחש עצמו כקורבן האירוע.

באשר לעבירות בתחום הסם - הנאשם ביטא חרטה מלאה על מעשיו, ואמר כי העבירות בוצעו לאחר שהשוטרים הסמויים לחצו עליו למכור להם סמים.

לאור ביצוע העבירות, נעצר הנאשם למשך כחודש ובהמשך שוחרר למעצר בית בבית אוחות. במהלך המעצר הבית הוקלו התנאים והנאשם נותר במעצר בית לילי, על מנת לאפשר לו לצאת לעבודה.

החל מיום שחרורו מהמעצר לפני כחצי שנה, ביצע הנאשם בדיקות שתן רבות, וכל אלו נמצאו נקיות, מלבד פעם אחת בשל שימוש באקסטזי.

לאחר שחרורו ממעצר, שולב הנאשם בקבוצה טיפולית לעצורי בית במסגרת שירות המבחן, ומזה כחצי שנה הוא מתמיד בטיפול וצפוי לסיים השתתפותו בקבוצה בזמן הקרוב.

בנוסף, הופנה הנאשם לטיפול במסגרת המכון הירושלמי לתחלואה כפולה בו שולב בטיפול פרטני, אולם נשר ממנו לאחר שהתקיימו שבע פגישות עימו ומסר בדיקות שתן נקיות.

ההתרשמות היתה מצעיר נעים הליכות, עם כוח רצון ואמביציה רבה לשיקום.

במהלך ההליך המשפטי שיתף הנאשם פעולה. הוא פנה הנאשם מיוזמתו לאגף לטיפול בהתמכרויות ביחידה לקידום נוער בעיריית ירושלים והחל טיפול פרטני ביחידה לפני כחודשיים. העובד הסוציאלי המטפל בנאשם במסגרת היחידה לקידום נוער, מסר כי הנאשם נמצא בשלב ראשוני של הטיפול ומשתף פעולה כנדרש וניכר כי בא לטיפול מתוך מטרה לערוך בחינה להמשך חייו.

העובד הסוציאלי הביע חשש מפני האפשרות שיוטל על הנאשם עונש של מאסר בפועל, וסבר שהנאשם יתקשה לעמוד בעונש כזה הכולל ניתוק מביתו ושהיה בסביבה שלילית.

הנאשם הסביר עזיבתו מהטיפול במכון לתחלואה, בכך שחש כי התקשורת עם המטפלת היתה לקויה, ובכך שנדרש לשלם סכום משמעותי עבור הטיפול.

השירות התרשם כי הנאשם הינו בעל יכולות תקינות, דבר שהתבטא בסיום 12 שנות לימוד ותעודת בגרות, ועבודה סדירה בתחום אותו למד והוא מנהל אורח חיים נורמטיבי ותורם לחברה.

שירות המבחן סבור כי טיפול ארוך טווח ביחידה לקידום נוער יתרום לנאשם ויאפשר לו ליצור קשר טיפולי מיטבי עם העובד הסוציאלי המטפל.

אשר להערכת סיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום - שירות המבחן מציין כי מדובר בצעיר אשר גדל במשפחה מורכבת, וכי לצד היבטים של גידול תקין שלו ושל משפחתו, התמודד עם קשיים רבים. הנאשם מתמקד בהיבטים המתפקדים בחייו וקיים קושי להעמיק בהיבטים רגשיים ואחרים. השירות לא התרשם כי הנאשם סובל מדפוזי התנהגות עברייניים, אולם התרשם כי בשלב זה של חייו מתקשה עדיין לפתח אורח חיים בוגר ועצמאי ולהעמיד גבולות לעצמו. גורמי הסיכוי להימנעות מביצוע עבירות, הם תפקודו התקין בתחום הלימודי והתעסוקתי, והתרשמות השירות היא כי הינו בעל כישורים לתפקיד חיובי ונורמטיבי.

בהתחשב בגילו הצעיר ובתפקודו בהליך שיקומי, ממליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם מאסר שירוצה בעבודות שירות, בנוסף לצו מבחן למשך שנה, וכן פיצוי למתלונן בתיק האלימות. במהלך תקופת המבחן ימשיך הנאשם את הטיפול במסגרת היחידה לקידום נוער ושירות המבחן יעמוד בקשר עימו ועם הצוות ביחידה ויעקוב אחר ההליך הטיפולי ומצבו.

בחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 23.4.17, נמצא הנאשם כשיר לביצוע עבודות שירות במסגרת מרכז יום לקשיש.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה בטיעוניה לעונש ציינה, כי בית המשפט העליון ביטא לא אחת שאט נפש ואת החומרה שיש לראות בעבירות סחר בסמים המשחיתות כל חלקה טובה ופוגעות באופן אנוש בחברה. חומרת עבירות הסמים וביחוד הסחר בהם, מתבטאת בהכנסת מאות אנשים למדרון חלקלק של הרס עצמי, ועל כן, על בית המשפט לתת עונשים מרתיעים לסוחרים בסמים גם אם מדובר בכמויות קטנות על מנת למגר את התופעה.

באשר לנסיבות ביצוע העבירה, הפנתה ב"כ המאשימה לעובדות כתב האישום המתוקן, כאשר באישום הראשון תיווך הנאשם בין השוטר לסוכן, כאשר בסופה של העיסקה נמכרו 9 גרם של קנבוס תמורת 1,500 ₪. באישום השני, לאחר תיאום בין הנאשם לסוכן, מכר הנאשם לסוכן 18.15 גרם תמורת 1,500 ₪. באישום השלישי מכר לסוכן לאחר תיאום כ-12 גרם תמורת 900 ₪, ובאישום הרביעי מכר לסוכן חשיש במשקל 2 גרם תמורת 200 ₪.

לטענתה, יש לראות את הנסיבות לחומרה בכתב האישום, כאשר האירועים מתבצעים בהפרש זמנים קטן אחד ממשנהו, עובדה שמסבירה את נגישות הנאשם לסם ואין מדובר באירוע חולף.

המאשימה סבורה, כי הנאשם הפך את הסחר למקצוע, העדיף את תועלתו הכלכלית על פני בריאותם של אחרים, וגם העובדה שקיבל תמורה כספית עבור הסמים מעידה על כך כמשלוח יד, כאשר במקום לצאת לעבודה הוא סוחר בסמים.

לעניין עבירת התקיפה - מצפיה בסרטון שהוצג בפני בית המשפט, עולה כי הנאשם הלם במשקולת שבידו בראשו של המתלונן, וגרם לו נזק חמור, כשכל חטאו של המתלונן היה ששם את תיקו בחדר הכושר במקום שאינו מיועד לכך.

לכן, משמדובר בפגיעה בגופו ובבטחונו של אדם, שהוא ערך עליון, יש לתת עונש מרתיע לנאשם, אשר יסייע במיגור התופעה ואווירת האלימות במדינה.

אשר לתסקיר שירות המבחן נטען, כי הנאשם הופנה לטיפול במסגרת מכון לתחלואה כפולה הוא שולב בטיפול, אך נשר כעבור זמן קצר. נכון הוא שהנאשם שיתף פעולה, אך קצינת המבחן מציינת כי עולה רושם של חוסר בשלות לעיסוק בתכנים מורכבים וקיים חשש שבהשפעת סמים ובשל התנהגות אימפולסיבית, יכול הנאשם להתעלם מהליך טיפולי. שירות המבחן ממליץ להטיל על הנאשם מאסר שירותה בעבודות שירות בתוספת לצו מבחן ופיצוי למתלונן. המאשימה סבורה כי אין לאמץ את המלצת שירות המבחן, שכן לטעמה שירות המבחן רואה לנגד עיניו רק את האינטרס האישי של הנאשם ולא את האינטרס הציבורי שנפגע עקב מעשיו. על בית המשפט לשים על כף המאזניים את האינטרסים השונים, במקרה זה יש להשית על הנאשם עונש של מאסר בפועל לאור חומרת העבירות, ולנוכח העובדה כי לנאשם הרשעה אחת שלצידה תנאי בר הפעלה, יש אם כן, להטיל על הנאשם עונש של 16 חודשי מאסר וכן מאסר על תנאי.

5. ב"כ הנאשם, בטרם טיעונו לעונש, הציג חוות דעת רפואית של נוירולוג מומחה ד"ר שחר ארזי מבית החולים "הדסה" עין כרם בירושלים (חוות דעת מיום 6.2.17, נ/2). בחוות דעת מציין המומחה כי הנאשם מוכר לו ממעקב אפילפסיה, ומדובר בחולה עם מחלה כרונית משמעותית של אפילפסיה על רקע גנטי המלווה במיוקלוני לא נשלטים ובפרוכוסים עם איבוד הכרה ותנועות לא רציונליות, הדרושת טיפול כרוני כל חייו. הנאשם מתמודד עם המחלה בצורה ראויה להערכה והמומחה התרשם מאופיו הטוב והלבבי מזה זמן רב. בהתחשב בהשפעה של גורמים נפשיים ופיסיוולוגיים ובפרט סטרטוגניים על המחלה, מבקש המומחה להתחשב במחלתו בשיקולים לעונש, בפרט ביחס לעונש מאסר שעלול לגרום להחמרה משמעותית במצבו.

בנוסף הגיש הסניגור מכתבו של אחראי חדר כושר מזה כ-35 שנים, מר משה אברהמי (נ/3), בו הוא מציין כי בשנים האחרונות הדריך הנאשם בחדר כושר במינהל הקהילתי. ממכתב זה עולה כי הנאשם הוא עובד מסור ויחודי המקפיד על עמידה בזמנים, ונמנע מהעדרויות. בעל מוטיבציה גבוהה להעניק שירות וידוע כמדריך מבוקש, אוהב ואהוב על מתאמני המכון ועושה מאמץ רב להשביע את רצון הלקוחות, ללא קבלת תמורה נוספת בשל כך.

לאחרונה הביע הנאשם רצון להתקדם במסלול הספורט, ואף להתחיל במסלול לימוד בהוראת החינוך הגופני והוא בטוח שביכולתו להתקדם.

6. הסניגור סבור כי המקרה שלפנינו הוא בדיוק מסוג מקרים שבהם המחוקק ראה לנכון לתת לבית המשפט את הכלים להושיט יד לנאשמים ששיקמו את חייהם, מתוך הבנה שהאינטרס הציבורי-החברתי מחייב זאת, על מנת לאפשר חזרה למסלול חיים תקין.

הנאשם שלפנינו, כך נטען, רחוק מעולם הפשע כמרחק מזרח ממערב. מדובר בבחור צעיר בן 25 שנה בלבד, נורמטיבי, העובד למחייתו ואף בזמן ביצוע העבירה עבד למחייתו, והסמים לא היוו עבורו מרכז חיו. הנאשם מכה על חטא, מביע חרטה כנה ולוקח אחריות מלאה על מעשיו.

הסניגור דחה את דברי המאשימה, על פיהם הסמים היו מרכז חיו, שכן לא יעלה על הדעת שבשל משקל של 40 גרם סם מסוג קנבוס באופן כולל בשווי שלא עלה על מאות שקלים, כמפורט בכתב האישום בשווי שלא יעלה על מאות שקלים, יש לייחס לנאשם כי מדובר במרכז חיו.

באותה תקופה הנאשם עבד למחייתו ופרנס עצמו, בלי קשר לעבירות אותן ביצע. הנאשם סיים 12 שנות לימוד, ויש לו השכלה פורמלית מטעם מכון וינגייט בתחום הכושר הגופני, כפי שעולה מאישור ממעסיקו הנ"ל.

על בית המשפט לשקול כשיקול עיקרי ומרכזי את העובדה, כי הנאשם מוכר מזה שנים רבות כחולה אפילפסיה כרונית משמעותית על רקע גנטי, ומשמעות הדבר כי הנאשם נזקק לטיפול כל ימי חיו, כפי שצוין במפורש הרופא המטפל בו.

על כן, על בית המשפט מתבקש להתחשב בנאשם גם מאחר שחסך זמן שיפוטי ניכר, עת הודה בכל האישומים המיוחסים לו.

אשר למתחם הענישה - סבור הסניגור כי כל האירועים בוצעו בסמיכות זמנים זה לזה, ועל כן יש לקבוע מתחם אחד לכולם.

לעניין זה הפנה הסניגור לגזר דינו של כב' השופט ש' הרבסט בת.פ. 9787-04-14 בכתב אישום זהה לעניינו, שם נקבע שמדובר באירוע סחר אחד גדול המורכב ממספר אירועי משנה, הן בשל הרצף הכרונולוגי והן בשל מערכת היחסים שנוצרה עם הזמן בין הנאשם לסוכן, ועל כן נקבע מתחם אחד לכל האירועים.

הסניגור הוסיף, כי אין להתעלם מהעובדה כי בכל ארבעת האישומים מדובר בכמויות קטנות מאוד של סם מסוג קנביס במשקל כולל של 40 גרם בלבד.

על פי הפסיקה שנקבעה לאחרונה, נטען, כי כאשר מדובר בתיק הדחה של סוכן, הרי שאין באמת רלוונטיות לעניין משקל הסם ולמספר העיסקאות לכן יש לייחס משקל של ממש לעובדה כי מדובר בארבע עיסקאות שונות, שבכולן מדובר במצב בו המשטרה היא אשר יזמה את העיסקה.

באשר לעבירת התקיפה - אכן הנאשם לקח אחריות לביצוע העבירה, יחד עם זאת אין להתעלם מהסרטון

שהוצג לבית המשפט, שם אחיו של המתלונן תוקף את הנאשם בצורה ברוטאלית, רץ לעברו, תופס אותו בידי ו הודף אותו באופן ברוטאלי לעבר הקיר.

תמוה בעיני הסניגור מדוע המשטרה סגרה את התיק כנגד אחיו של המתלונן, שכן מדובר במעשה של איפה ואיפה בין שני נאשמים שמעורבים באותו אירוע, כפי שנצפה בסרטון.

לא מדובר בנאשם אלים, אלא באדם אשר נקלע לסיטואציה בעת קנטור ברף הגבוה ביותר, נוכח הלינץ' שנעשה בו בסמוך לתגובתו. הנאשם הרגיש מאויים ועל כן פעל כפי שפעל.

הנאשם עבר כברת דרך יוצאת דופן בטיפול שירות המבחן, במכון הירושלמי וגם באגף לטיפול בהתמכרויות לשם פנה ביוזמתו. במשך שנה שלמה הגיע לכל הקבוצות, מסר דגימות שתן נקיות מסמים ושירות המבחן התרשם כי מדובר בצעיר הנעדר דפוסים עברייניים, אשר יכול להירתם להליך הטיפול ולשוב לאורח חיים תקין, וזהו האינטרס הציבורי.

לסיכום, ביקש הסניגור לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה, לאור גילו הצעיר וההליך הטיפולי שעבר ומבקש להשית עליו מאסר שירוצה בעבודות שירות וצו מבחן, על מנת שיוכל להמשיך ולטפל בבעיותיו. אשר לעבירת האלימות - סבור שירות המבחן כי ניתן להסתפק בפיצוי למתלונן זאת בשל נסיבותיו המיוחדות של המקרה.

במסגרת טיעוניו לעונש, הגיש הסניגור אסופה לא מבוטלת של גזרי דין, אשר במקרים דומים ואחרים נמנע בית המשפט מלשלוח את הנאשמים למאסר מאחורי סורג ובריאח(ת"פ 9787-04-14, ת"פ 25017-10-10, ת"פ 43175-10-17, ת"פ 59243-05-13 ועוד).

7. הנאשם בדבריו האחרונים באולם בית המשפט (לאחר שפרץ בבכי במשך דקות ממושכות), ציין כי השנה האחרונה היתה השנה הקשה ביותר בחייו, והוא מכה על חטא שכן סבל סבל רב בחייו, שהם בבחינת גיהנום עבורו, ובחלוף השנה יצא אדם אחר לגמרי.

נטען, שאין ספק שהחרטה שקיבל על עצמו ועל מה שעבר בשנה האחרונה, ירחיקו אותו לחלוטין, כמו מאש, מביצוע עבירות דומות. הנאשם אמר שהוא איננו עבריין ומעולם לא היה כזה, הסמים אינם מהווים חלק מחייו והוא רוצה להמשיך את חייו התקינים, ללמוד, לראות עולם ולהיות אדם נורמטיבי מהשורה. הנאשם מסר שעבד בשתי עבודות במשך כל יום, בחדר הכושר ובמקומות אחרים ומי שהפיל אותו היה קרוב משפחה אשר נתן בו אמון. הנאשם נתן הבטחתו ונדר נדר כי לעולם לא ישוב לבצע עבירות מעין אלה, ובמיוחד נוכח השיקום שעבר בשנה האחרונה.

8. מתחם העונש ההולם

בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא ההלימה הינו, יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה

הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

הערך החברתי שנפגע במקרה שלפנינו, הוא פגיעה בשלום הציבור ובסדר הציבורי, שכן להפצת הסם השלכות חברתיות וכלכליות, המגבירות פשיעה ויוצרות מעגלי עבריינות בתחום הרכוש, הסמים והאלימות (ראה ע"פ 2681/15 **בן שטרית נ' מדינת ישראל** מיום 14.2.16, בו חזר בית המשפט על חומרתן של עבירות הסמים במיוחד הסחר בהם).

בהתאם לסעיף 40 לחוק נקבע, כי בעת קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב גם בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

בענייננו מדובר בשלוש עבירות של ביצוע סחר בסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 40 גרם, שהתמורה שניתנה בגינם מסתכמת במאות שקלים בלבד. כל העבירות נעברו בסמיכות זה לזה.

בנסיבות העניין, נראה כי יש להתחשב בסוג ובכמות הלא גדולה של הסם, אותה סיפק הנאשם לסוכן המשטרתי בכל עיסקה, וכן באישום 1 אשר תיווך בין הסוכן למוכר. על פניו נראה, כי הרווח אותו הפיק הנאשם מכל העיסקאות אינו משמעותי במיוחד, ודעתי אינה כדעת ב"כ המאשימה, לפיה עיסוק הנאשם בסחר בסם מהווה מרכז חייו, שהרי באותה עת עבד למחיתו כמדריך כושר במרכז הקהילתי ובמקומות אחרים.

אשר למתחם הענישה, אני סבור בשל סמיכות האירועים המפורטים בכתב האישום, כי יש לראות בכולם אירוע כולל אחד, ועל כן מתחם הענישה נע בין מאסר בפועל של 7 חודשים לבין 18 חודשי מאסר. באשר לעבירת האלימות, המתחם נע בין מאסר של 6 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות לבין 8 חודשי מאסר בפועל.

חריגה ממתחם העונש ההולם

9. בסעיף 40' לחוק נקבע, כי במקרה בו מעשה העבירה ומידת אשמתו של הנאשם הם בעלי חומרה יתירה, הרי שאם הנאשם השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם, ובנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, יכול בית המשפט לקבוע כי העונש שיוטל על הנאשם יחרוג ממתחם העונש ההולם, וזאת מטעמי שיקום.

בת.פ. 9787-04-14 בפני כב' השופט ש. הרבסט, אליו הפנה הסניגור, הורשע הנאשם בביצוע ארבע עיסקאות סחר בסם מסוכן מסוג חשיש, והוטלו עליו 6 חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות, וכל זאת בשל טעמי שיקום.

על גזר הדין הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי. בפסק הדין שניתן מפי הרכב השופטים י' נועם - סגן נשיא, ר' פרידמן-פלדמן ומ' ברעם, אשר דחה את הערעור נפסק כדלקמן:

"אכן, העבירות שבהן הורשע המשיב חמורות, ומחייבות ככלל הטלת מאסר בפועל לריצוי של ממש. עם זאת, לפנינו מקרה חריג ויוצא דופן שבו המשיב

עובר הליך שיקום ממושך בשירות המבחן מזה כשנתיים וחצי, ולאור הצלחתו של הליך זה סבורים אנו, כי משיקולי שיקום, ניתן וראוי לחרוג ממתחם הענישה. על כן, לא מצאנו מקום להתערב בגזר דינו של בית-משפט קמא אשר הטיל על המשיב מאסר בעבודות שירות, לצד רכיבי ענישה אחרים, ונמנע מלהטיל עליו מאסר של ממש".

(עפ"ג 49098-06-16 מיום 10.5.17).

כאמור, המקרה שלפנינו אכן דומה למקרה שנדון בבית המשפט המחוזי בירושלים.

אני סבור, כי הליך השיקום אשר עבר הנאשם, כפי שפורט באריכות, הן על ידי שירות המבחן והן על ידי הסניגור, מוכיח כי הנאשם עלה על דרך המלך והמקרה שלפנינו הינו מקרה חריג ומיוחד אשר על בית המשפט לתת דעתו לכך בעת גזירת הדין ולחרוג ממתחם הענישה.

כפי שצוין, קצינת המבחן התרשמה כי הליך הטיפול והשיקום שעבר הנאשם הקטין את הסיכון להישנות ביצוע עבירות הסמים והנאשם הוכיח כי ניתן לסמוך עליו, נמצא נקי בבדיקות השתן שמסר במשך השנה, גילה רצון ומוטיבציה להשתקם ולחזור לחיים תקינים. הנאשם אף פנה לקבלת טיפול פרטני פרטי שלא במסגרת שירות המבחן, והדבר מעיד על רצון עז לעלות על דרך המלך.

בנוסף, לנאשם נסיבות אישיות מיוחדות, אשר אין להתעלם מהן בעת מתן גזר הדין. הנאשם הינו רווק בן 25 שנים, אשר מסכת חייו הינה קשה, חי בתנאים קשים ביותר כפי שציינה קצינת המבחן בתסקירה, הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו, חסך זמן שיפוטי משמעותי, למד במכון וינגייט ובדעתו להתקדם במסלול הספורט בהוראת החינוך הגופני.

עוד ראוי לציין, כי הנאשם לאחר שחרורו ממעצר במשך חודש ימים, שהה במעצר בית ובית משפט זה הקל בתנאי מעצרו ואף אפשר לו לצאת לעבודה. הגם שאין בעובדת היותו במעצר בית לתקופה ממושכת, סיבה לחריגה ממתחם הענישה, הרי שיש להביא עובדה זו בחשבון לקולא בעת גזירת העונש.

העונש המתאים

10. בית משפט זה ער לחומרת העבירות אותן ביצע הנאשם ולפסיקה הנוהגת בעבירות של סחר בסם מסוכן. ברגיל, בעבירות מעין אלה, על בית המשפט לשלוח את הנאשם למאסר מאחורי סורג וברית. ואולם, התרשמתי באופן מיוחד מהתנהלותו של הנאשם הן במהלך שהייתו במעצר בית ובמהלך הדיון בבקשה לעיון חוזר, עת בית המשפט הקל בתנאי מעצרו. כמו כן, התרשמתי מההליך הטיפולי והשיקומי הממושך שעבר הנאשם אשר שולב לאחר שחרורו בקבוצה טיפולית לעצורי בית במסגרת שירות המבחן, הנאשם התמיד בטיפול בקבוצה זו מזה כחצי שנה וצפוי לסיים השתתפותו בזמן הקרוב. כמו כן, הנאשם הופנה לטיפול במסגרת המכון הירושלמי לתחלואה כפולה והוא שהה שם בטיפול פרטני במספר לא מבוטל של פגישות. הנאשם הביע כח רצון ואמביציה רבה לשיקום ופנה מיוזמתו לאגף לטיפול בהתמכרויות ביחידה לקידום נוער בעיריית ירושלים. כיום הוא נמצא בהליך טיפולי מזה כחודשיים בליווי

העו"ס המטפל בנאשם במסגרת היחידה לקידום נוער, משתף פעולה באופן מתמיד וניכר כי עושה כל מאמץ לשקם את חייו.

בנוסף לכל אלה, נתתי דעתי למצבו הרפואי של הנאשם, אשר הינו חולה אפילפסיה, כפי שהדבר עולה מחוות הדעת של ד"ר שחר ארזי (נ/2). המומחה ציין בחוות דעתו, כי מדובר בנאשם עם מחלה כרונית משמעותית על רקע גנטי המלווה במיוקלוני לא נשלטים ובפרכוסים עם איבוד הכרה ותנועות לא רצוניות, והוא זקוק לטיפול כרוני כל חייו. המומחה סבור כי שליחתו של הנאשם למאסר בפועל, עלולה להחמיר באופן משמעותי את מצבו הרפואי הקשה.

11. נוכח כל האמור לעיל שוכנעתי, כי יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם ולהימנע משליחתו של הנאשם למאסר בפועל, זאת בשל הליכי שיקום שעבר באופן משמעותי כפי שצוין בתסקיר שירות המבחן ובטיעוני הסניגור וכן בהליך השיקומי בו מצוי כיום. בנוסף, התחשבתי בגילו הצעיר של הנאשם, נטילת אחריות מלאה על מעשיו, החרטה שהביע, מצב הבריאותי הלקוי, ומסכת חייו הקשה.

אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר למשך 6 חודשים אותם ירצה הנאשם בעבודות שירות במסגרת "מרכז יום לקשיש" בגילה. תחילת הביצוע ביום 29.6.17. הנאשם יתייצב שעה 08:00 ביחידת עבודות שירות ליד כלא אשל באר שבע.
- ב. מופעל המאסר על תנאי למשך חודשיים בת.פ. 29176-01-15 הנאשם ירצה עונש זה בחופף לעונש הנ"ל.
- ג. מאסר על תנאי לתקופה של תשעה חודשים, הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור תוך שנתיים מהיום על כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע.
- ד. מאסר על תנאי לתקופה של שלושה חודשים, הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור תוך שנתיים מהיום על כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים מסוג עוון.
- ה. מאסר על תנאי לתקופה של שישה חודשים, הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור תוך שנתיים מהיום על כל עבירת אלימות.
- ו. קנס כספי בסך 3,000 ₪ או מאסר של 30 ימים תחתיו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים החל ב-15.7.17 ובכל 15 בחודש שלאחריו.

ז. פיצוי למתלונן מר דוד חפצדי עת תביעה 2 בת.פ. 50622-06-16 בסך 5,000 ₪. הסכום יופקד בקופת בית המשפט בחמישה תשלומים שווים החל ב-1.8.17 ובכל 1 לחודש שלאחריו.

ח. אני מורה על השמדת הסם.

המזכירות תשלח העתק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ד' תמוז תשע"ז, 28 יוני 2017, במעמד ב"כ המאשימה עוה"ד עינת מי-רז, הנאשם וב"כ עוה"ד בן מעוז.